

Bemærkninger til beslutningsforslaget

Almindelige bemærkninger

Ungdomsuddannelserne, dvs. de uddannelser der følger umiddelbart efter folkeskolens afgangsklasser, dækker et bredt spektrum, idet området bl. a. omfatter studentereksamen og højere forberedelseseksamen (hf), højere handelseksamen, de erhvervsfaglige grunduddannelser (efg), lærlingeuddannelserne, nogle korte tekniske uddannelser samt etatsuddannelserne.

Disse uddannelser er i adskillige henseender meget forskelligartede med hensyn til planlægning og styring, struktur, indhold og varighed samt pædagogiske og økonomiske forhold m. v. Dette indebærer bl. a., at de enkelte ungdomsuddannelser eller grupper af disse i det væsentlige tilrettelægges og virker uafhængigt af hinanden. Årsagen hertil er først og fremmest, at uddannelsesområdet skal give grundlag både for videregående uddannelse og for adgang til arbejde inden for så forskellige erhverv som industri og handel. Hertil kommer uddannelsernes forskellige historiske baggrund. Der går således en lige linie fra middelalderens latinskoler til vore dages gymnasier, ligesom lærlingeuddannelserne kan føre deres traditioner tilbage til middelalderens laugsvæsen. Erhvervsskolerne er gradvist opstået på lokalt initiativ inden for de sidste 150 år i takt med de voksende krav til lærlingeuddannelsernes teoretiske indhold. Heroverfor står nyskabelser som kursus til hf og efg-uddannelserne, der er opstået inden for de seneste 10-15 år, og som bl. a. adskiller sig fra de ældre, mere traditionsbundne uddannelser ved deres mere fleksible struktur.

Man har gennem årene anskuet hvert enkelt uddannelsesområde isoleret fra de øvrige uddannelser, og resultatet er, at der fortsat gælder væsentlig forskellige regler og vilkår for uddannelserne. Således er styrelses- og ejerforhold forskellige, ligesom ressourcetildelingen foregår efter vidt forskellige kriterier. Endvidere udarbejdes uddannelsesplanerne for de enkelte uddannelser på en del områder stadig uden tilstrækkelig koordinering med andre uddannelser.

Ud over at man kan diskutere det rimelige i at opretholde uensartede regler og vilkår, medfører den nuværende sektorvise opdeling af ungdomsuddannelserne en række vanskeligheder af administrativ karakter såvel på det centrale som på det lokale plan. Eksempelvis har de enkelte amtskommuner ansvaret for udbygningsplanlægningen af de amtskommunale gymnasier, men ikke for de statslige og private skoler og kurser. Udbygningen inden for erhvervsuddannelserne foregår centralt gennem et samarbejde mellem staten og de involverede organisationer, men uden faste regler for amtskommunal medvirken. På dette sidstnævnte uddannelsesområde kan man tillige pege på de administrative vanskeligheder og fordyrende faktorer, der er opstået ved at skulle operere med to parallelle uddannelsessystemer (efg-uddannelserne og lærlingeuddannelserne).

Den manglende indbyrdes sammenhæng mellem de enkelte ungdomsuddannelser bevirker sammen med en stadig mere kompliceret samfundsstruktur, at det både for de uddannelsessøgende og for uddannelses- og erhvervsvejledningen er vanskeligt at skabe sig et samlet overblik over hele dette uddannelsesområde. Da systemet ikke er så fleksibelt opbygget, at der er overgangsmuligheder mellem de enkelte uddannelser, øges risikoen for fejlvalg og frafald, hvad der ikke blot indebærer et u hensigtsmæssigt forbrug af ressourcer, men tillige personlige problemer for den enkelte.

Disse forhold giver i sig selv anledning til, at man tager spørgsmålet om ungdomsuddannelsernes opbygning og indbyrdes afstemning op til overvejelse. Hertil kommer yderligere, at det efter den nye folkeskolelovs vedtagelse for nogle år siden har været naturligt, at man både i kredse inden for uddannelsessektoren og på politisk hold har overvejet, hvilke konsekvenser de gennemførte ændringer i folkeskolens struktur og dens undervisnings indhold bør få for ungdomsuddannelserne. I sammenhæng hermed har man anset det for rimeligt, at de samfundsmæssige og pædagogiske betragtninger, som ligger bag folkeskoleloven, bliver videreført og inddraget i planlægningen og